

STIMULI
Investigandi

G O G

In

M A G O G,

Ezek. XXXVIII. & XXXIX.

Consensu & Approb. Ampl. FAC. PHIL.
In Musarum quæ ABOÆ est aula
Celeberrima,

Sub PRÆSIDIO

DN. ABRAH: ALANI,

L.L. Orient. Profess. Ordinarii,

Candidæ bonorum censure modeste submissæ
DEO volente XII Decemb. loco horisq;
solitis, Anni currentis 1708.

Ab

ANDREA A. MOLANDRO,
Sawol. Wiburg.

Exc. JO. WAL.

Pietate in **DEUM,**

ac Fide in

SACRAM REGIAM MAJESTATEM

Summa

REVERENDISSIMO IN CHRISTO

PATRI AC DOMINO,

DN. DAVIDI

L. H. M. D.

S. S. Theologiæ DOCTORI

Excellentissimo,

Diceceseos Wiburgenſis **EPISCOPO**

Eminentissimo,

Conſistorii **PRÆSIDI** Gravissimo,

Regiicq; ibid. Gymnaſii & Scholarum

per Diceceſin **EPHORO** per

Magnifico,

PATRONO ac MÆCENATI

meo

Optimo, Maximo.

SALUTEM, GRATIAM, atq; ANNOS

BENE MULTOS!

IN DISSERTATIONEM
De GOGO & MAGOGO,
Apprime egregiam

Viri-Juvenis

Literarum morumq; gratia Commendatissimi

DN. ANDREÆ MOLANDRI,

Amice sincere dilecti.

Quod tetigit Pindi, docto certamine
culmen

Noster, nunc specimen næ docet hoc-
ce satis.

Sunt etenim verba hic mellita atq; arte
reperta,

Sunt res, quæ sapiunt ingenium ve-
getum,

Res, quas non nobis expansas hætenus
unquam

De *Gog & Magog*, hæcce palæstra videt.

Apprecor & meritis his præmia digna
reportes

Et metam feriet, docta Thalia tuam!

*Intima familiaritate tecum
conjunctus*

SAM. LAURBECCHIUS.

Eidem.

Cum video temet, cathedram scandisse MO-
LANDER

*Præside sub claro, qui tibi monstret iter;
Certamen profit vobis, semperque vobis!*

*Quo solvas parili dexteritate strophas:
Hinc Laudem captes: hinc cernas lauta brabeia.
Pallas mox promet, præmia grata Tibi?*

Ita ex imo pectore Institutori suo
gratulatur

ERIC: COLLANUS

Sav. Wib:

Ad Præstantissimum

DN. ANDREAM MOLANDRUM,

Sympatriotam suum honoratissimum,

DE GOG & MAGOG,

Erudite disputantem

Impiger Aonidum Miles, perdocte MO-
LANDER

Hoc dum das Specimen, gratulor er-
go tibi.

Egregium Specimen, quod splendet luce
corulca,

Ar-

Artis hoc esse probans; intimioris
opus.

Quis GOG, quæ MAGOG, quæque illum
tempore tangunt,

Hoc docet ingenii, visq; vigorq; Tui.
Talia perge pius post hac quoque plura
movere

Et cæptis veniet, mollior aura Tuis.
Quod superest voveo DEUS ut Tua
cæpta secundet,

Ut cæli tandem Teq; salute beet.

*Honoris & amoris contestandi gra-
tia festinanter apposuit.*

JOH. PLOGMAN.

Wib. Car.

DEn Dygden ämnar fort med stoor
fiijt effterstråfwa/
Och stådse idkesam wid Mulers
Chor will swåfwa/
Han måst' eij achta om / hwad Mo-
rus säija plår /
Men sökia stadigt det / som Pallas haf-
wer får.

Det

Det har Her Broor och gjort / som jag
 nu kan erfara /
 När jag hans Lärda Wärd / seer i the
 Lårdas Skara
 Om GOG från MAGOGS Land / den J
 rätt idogt sökt
 Ty har och Fama sielf / Ehrt Låford
 wäl förökt.
 Fölg nu min käre Broor hwarth Pallas
 Tig ån leder /
 Som Hercul fordom gjort så kommer
 Tu til heder /
 Hon wist med tiden Tig / med Ähre
 Kranzen krön.
 Lef säll! tils Tu sidst får hoos GUD
 en Krona skön.

Således sig hierteligen sägnar öfwer
 sin Herr Broders progress.

CLAUD. A. MOLANDER.

Ignoscas, quælo, REVERENDISSIME
PATER, quod ego inter clientes Tuos
ignotissimus, viles hæc pagellas
Permagnifico Nomini Tuo dicare
ausus fuerim. Cui vero majori jure, pri-
mos ingenii fœtus consecrarem, quam ei,
cujus est, rationem studiorum nostrorum
exigere, qui que tam incredibili favore
clientes suos amplectitur, ut ejus cele-
bris fama, multa jam loca pervaserit.
Eundem mihi quoq; favorem si nunc, ut
antehac impertiri, REVEREND. PATER di-
gnatus fuerit, abunde habebō, unde mi-
hi unice gratulari queam. Persvadebat
enim REVER. PATER non ita pridem Pa-
rentibus meis, ut, quamvis ob variâs ca-
lamitates, ad incitas pæne redacti es-
sent, manus tamen suas non subducerent,
verum ad studia mea ulterius persequen-
da, sumtus necessarios suppeditarent.
Cui igitur Patrono tantum me debere
sensi, non erubui sane, opus quanquam
tanto indignum honore, nominis Ejus
fulgore illustratum ire, nequaquam du-
bitans fore, quin, licet hac tempestate

hostiles undique tumultus omnium oculis obversentur, auribusque obstrepant, imo fores prope REVER. Patris pulsant, generosus ac heroicus animus, superatis omnibus malis, patrocinium clientum eodem ardore suscipiat ac curam Ecclesiæ ineffabili cum laude sustinet. Quare, cum nemo adhuc à Te, REVER. PATER, mœstus ac spe sua frustratus, discesserit, assidue omnes, de salute Tua solliciti, volumus, ut DEUS Ter Optimus Maximus Te in Ecclesiæ suæ columnen, Amplissimæ domus Tuæ emolumentum, literarum vero ac bonorum omnium decus atque præsidium, quam diutissime conservet. Quod ego imprimis, quoad vixero, calidissimis votis ingeminabo.

REVERENDISSIMO PATRI,

devotissimus

A. Molander.

Admodum ac plurimum Reverendis
Dominis,

DN. MATTHIÆ MARTINIO, in Reg.
Gymn: Wiburg. S. S. Theol. Lectori cele-
berrimo, Pastori ac Præposito in *Säckjârsköping*
longe meritissimo, Consistorii Ecclesiastici
Adessori gravissimo, & ut Præceptori quon-
dam fidissimo, ita nunc Mæcenati ac Promo-
tori benignissimo, summo reverentiæ zelo
perpetuum suspiciendo.

DN. M. ERICO BRUMERO, Logices
& Physices Lectori laudatissimo, Ven. Con-
sistorii Adessori æquissimo, studiorum meo-
rum non ita pridem Moderatori optimo,
nunc vero Promotori propensissimo omni
observantia æternum colendo.

DN. M. ERICO DAHLMAN, Ethices
Lect. olim clarissimo Consistoriique Ad-
essori dignissimo: jam vero Pastori & Præ-
posito in *Wackelax* designate meritissimo,
Promotori & Evergetæ meo certissimo omni
officiorum cultu nunquam non venerando.

DN. M. CAROLO LAURBECCHIO,
Eloqu. Rom. Lect. dexterrimo, Consistorii
Ecclesiast. Adessori Prudentissimo, Promo-
tori maxime benigno, sancta veneratione
ætatem prosequendo.

Omnigenam Felicitatem & Mitia Fata!

Quoties favorem ac beneficia à Vobis, Patroni ac Promotores optimi, in me collata, tacitus recordor, toties sane mihi succurrit, quam vere pulcreq; Cicero dixerit, nullum officium referenda gratia magis esse necessarium. Cum autem ad hoc usq; tempus, occasio mihi, gratissimum animum testandi, defuerit, idcirco nunc primitias hujus ingenii mei R. V. D. nominibus dedicare sustinui, ut qualicumq; ratione gratiam pro favore maxime decantando, ac beneficiis plura paternis mihi prestitis Rev. V. D. referrem. Servate ergo & nunc pristinum morem, paginasq; has, quas, in perpetuum observantia monumentum submitte Vobis consecro, ea qua soletis, hoc est, serena fronte suscipite; neq; me Favoris Vestri indigentem, spe exidere patiamini. **DEUS** Vobis, Patroni ac Promotores Optimi, novas animi corporisq; vires indies concedat, ac mala cuncta, a Vobis omnibus avertat; Vos deniq; in Ecclesia & Patria commodum, omnigenâ, tam rerum terrestrium quam caelestium benedictione perfusus, super esse ac vigere clementissime jubeat. Ita ex intimo corde semper vovet.

Admodum R. V. D. & Ampliss. Nominum.

Obsequentissimus cultor

A. M.

Ad

*Eximium Præstantissimumq; bonarum
literarum Studiosum*

DN. ANDREAM MOLANDRUM
Savolaxensem,
GRATULATIO.

QUod petiisti a me, Eximie Præstantissimeque DN. MOLANDER, ut Gratulatione quadam Disputationem tuam, propediem publice habendam condecorarem, gaudiumq; meum de profectibus Tuis in studiis laudabilibus testarer, id defugere aut abnuere prorsus nolui. Nam cum est illud officium, quod desiderasti, exiguum, facile à me, qui aliis etiam ignotis hominibus non modo Tibi tam familiari adesse, & si fieri potest gratificari cupio, impetrari potest. Ita enim studia Tua, quorum inspiciendorum & cura aliqua ad me pertinet, hætenus instituisti eademque urfisti, ut merito Tibi de illis gratulari debeam, lætarique insigniter esse provecta. Quin & occasio jam mihi
ob-

oblata est affectus mei expromendi, intelligenti, Te Disputationem conscripsisse elaborasseque de Argumento satis quidem apud eruditos trito, sed intricato nihilominus & obscuritate magna adhuc laborante. Nam inter eos necdum sopita controversia est, ni fallor, quinam per GOG & MAGOG intelligantur, aliave expedita, quæ huc pertinent. Fuit itaque confidentia Tua magna, sed non temeraria, qui id argumenti Disputationis speciminisque publici elegisti. Verum ita facere solent, imo vero fortassis decet eos, qui propriis viribus nituntur, & diligentiam eruditionemque suam aptricari haud verentur. Macte porro ista sedulitate, & dona divinitus Tibi concessa in dies adaugeto. Habebit ita schola primum, deinde Ecclesia, cui studia Tua consecrasti, quantocytus membrum commodis suis invigilandis idoneum egregieque politum. Ego vero de cetero fausta quæque feliciaque Tibi precor! Scrib. p. p. Aboæ 9 Decemb. 1708.

MATTHIAS SWEDER.

Dum Juvenis,

Literatissimus & Ornatissimus

DN. ANDREAS MOLANDER,

DE

GOG & MAGOG.

Eleganter disputaret.

Lætor ob hoc specimen, quod profers ipse
MOLANDER,

Virtutis, flammæ ingenique tui.

Nonne notat animum prælens labor arte para-
tus,

Doctum leceuris, & pietate bonum?

Pectore sub docili & semper latuisse sereno

Fructus; quos referant publica scripta
tua.

Non didicit tempus nec sumptus præva juven-
tus,

Nec mores pariter composuisse suos:

Quæ multos agitat fastus magnosque boatus;

Se didicisse nimis, se penetrasse simul

Omnia; quæ solido, nobis congesta, verustas

Docta, labore dedit, participavit eis.

Unus & ingenuas odit, putat alter ineptum,

Non ait ille valet, hic didicisse nocet,

Artes. Sic miser O, genus & qui nescis humanum,

Hæc melius tecum te reputasse decet.

Ja.

Jactat hæc etenim quæ vix audivit & hausit,
Nec libavit iners; verbaque vana sonant.
Perlege, forsitan hic, quæ non cognoveris ante,
Invenies, bene quæ scripta MOLANDER
habet.

Nam docet is veteres discordes, quidque pu-
tandum

De Gog, Magog, quæ pagina sacra notat,
Eruit & confert, renovatque notata virorum;
Quævis fuerat tantæ cura laborque rei.

Judæos varios, sectas refutabit & omnes
Mente proba, ex sanctis fontibus ille DEI,
Et quamvis Martis nunc fulgura multa sonarunt,
Pauperies, morbus, jam strepuere diu;

Non tamen in Musas poterant intendere vires,
Dum & strenuus cultor, macte,
MOLANDER ades.

Te juvat in studio Musarum parva tueri
Præmia, quævis nescit stultus inersq; frui,
Improbis ecce labor, docilis solertia fecit,
Hoc dedit & pietas, quam colis ingenue;

Ut capias olim doctorum lætus honores,
Quos meruit virtus, quam ipse
MOLANDER habes.

*Gratulatorias hæc conscripsit lineas,
Præstantiss: Domino Authori
devinctissimus,*

JOHANNES JOH. is Thorwöste.

פעמי הכן באמרתך ואל-תשלט-בי כל-און
פרגי מעשן אדם ואשמרה פקודיך:

Pf. 119. v. 133. 134.

MEMBRUM PRIMUM.

§. I.

N tristi ac luctuosa captivitate Babylonica, populus Judaicus de promissione facta per Mosen plurimosque Prophetarum ne desperaret, nec in dubium revocaret eam, verum potius æquiori animo ignominias & exprobrationes Gentilium, Pseudo-prophetarumque vanas susurrations, perpeti posset; spem quoque certam de liberatione & reductione ad pristinas ædes caperet; Divinum Numen prophetam Ezekelem, ut
A cete-

ceteros taceam, unum e sociis captivorum, donis cœlestibus munivit, & cum plenaria consolationis & liberationis instructione ad trementem ac fere desperantem populum ablegabat; ut & præconceptam opinionem revocare, & DEI promissioni unice niti disceret. Qui Propheta deinde & consolando & reprehendendo, Divino instinctu, populo in memoriam revocabat, & ob oculos ponebat beneficia Divina, ipsis & patribus eorum collata; simul ac duritiem cordis illorum, negligentiamque mandatis Divinis obtemperandi. Post annos tamen non a deo multos, gentem Judaicam reversuram in terram Canaan prænuntiavit, quod impletum legitur Esd. 1. & 2. conjungens præterea vaticinium de Messia, & regno ejus gratioso. Cum itaque Altissimum Numen per Vatem, superioribus capitibus, hac ratione prænuntiasset & restitutionem populi, quibus placeret reverti in patriam ex captivitate Babylonica; & incrementum regni DEI per

per Evangelium CHristi: ne populus reversus præsumeret utrumque eodem tempore eventurum, aut si non eveniret, animis deficeret, & ad desperationem redigeretur; occurrit illorum opinioni anticipatione capp. 38. & 39. prædicens, post reditum in solum proprium ex captivitate Babylonica, ante adventum Messæ & divulgationem regni DEI, populum Judaicum multis calamitatibus obnoxium futurum, & ab hostium irruptionibus haud tutum, præcipuum verò nuncupando hostem crudelem ac inhumanum nomine ignoto, qui populum reversum, & tranquille viventem aggredetur, copiis plane innumerabilibus, a variis gentibus collectis. victrices tamen manus DEUS populo reverso per Prophetam pollicetur, sed hosti cladem in auditam & excidium minatur. Hostem illum nominibus peregrinis designatum pro modulo ingenii, imo tenuissimi, vestigia Philologorum premens, inquirere animus est.

In limine statim, pro præsentis instituti-
 ratione, & antequam ad propiorem rei
 considerationem progredimur, nobis cu-
 ræ erit ipsam originem vocum seu no-
 minum afferre; & ut a genuino, quod
 ajunt, ovo rem arcessamus, primo loco
 vocum notationem ex merito inquirere
 studebimus, quoniam vocum seu nominum
 interpretatione *in rei perceptionem prove-*
bimur, uti jam olim magnus Scaliger ju-
 dicavit. Verum de origine horum no-
 minum *Gog & Magog* variæ sunt sententiæ.
 Nos natales quærimus in amplissi-
 ma Lingua Hebræa; ac descendere Viri
 Eruditi autumant גג a גג *tectum*, quod
 à radice גג Arabibus, quibus adhuc in
 usu est, *expandit, traxit*. גג autem *tectum*
 significare manifeste patet Joluæ 2. v. 6.
 ubi cum ה *paragogico & locali* habetur
 הגג—ה *in tectum*; in *statu constructo singulari*
 idem est; cum *affixo* גג *tectum tuum*;
 in *fæminino plurali* quoque גגות *tecta* Pl.
 129. 6. in *affixo plurali* גגותיה *tecta ejus*.
 Pfeif.

Pfeifferus dicit: *illam sententiam, אַרְאָ a אַרְאָ
 reduci, adhuc nullius absurditatis convictam
 esse, Dub. Vexat. p. m. 784. Nec inso-
 lens est apud Hebræos Cholem sine fulcro
 scribi; ergo perinde esse videtur, five ו
 expresse interferatur, five non, in voce
 אַרְאָ. Significat idcirco אַרְאָ tectum vel occult-
 um, aut ex eo, quod sub tecto aut in
 tentoriis vivebat ista gens cujus prin-
 ceptus Gog erat, quemadmodum placet
 Pelargo in Com. in Gen. cap. 10. pag.
 m. 220. five quod Vates Divinus ignotis
 & occultis nominibus hostem hunc nun-
 cupat, ac fortassis ad loca scripturæ
 Deut: 28. v. 49. & Jer. 5. v. 15. digitum
 extendit; Nam non abs re factum credimus,
 quod Spiritus Sanctus horrendum hunc ho-
 stem peregrinis ac ignotis nominibus intro-
 ducere voluit; ait Celeb. D. Hoë in Com.
 in Apoc. pag. 292. seu quod multitudine
 copiarum terram ac regionem opertu-
 rus erat, quam petebat. Nolo hic viris
 summis obstrepere. Quid, si nomen אַרְאָ
 cum D. Hillero in Onomastico ab Arab.
 אַרְאָ vel potius אַרְאָ, quod est flagavit, de-*

rivares? admonitus tam Analogia נצא
 a נצא; quam significatione ipsa, cum
 populi Gog cupiditate honoris & divi-
 tiarum arserint. Nomen גוג heic loci
 esse proprium (non tamen unicam per-
 sonam significans, sed successive unam
 Conf. Vinariens. h. l.) συνάφεια textus
 perspicue docet; vocatur enim גוג
 בשויה ראש משך ותובל Ezek. 38. v. 3. &
 39. v. 1. Nomine גוג quoque insignitur
 ab nepos Rubenis filius Joëlis 1 Paral. 5. 4.
 מגוג ex eodem fonte deducimus; præ-
 missa tantum modo litera hæmantica מ
 forme מכלת pro מכלת quoad Synco-
 pen נ; cetera est forme מכאוב h. l. est
 regionis nomen ut a v. 2. cap. 38. liquet
 ubi מגוג ארץ extat; utcunque nomen
 proprium olim fuerit Japheti filii, or-
 dine secundi Gen. 10. 2

§. III.

Longius in portu detineri quam fa-
 cest non decet, idcirco breviter imo
 simplicissime allatis iis, quæ ad ὀνομα-
 λογίαν requiri existimavimus; altum pe-
 tere

tere, accessumque facere ad *περυσματ-
λογίαν* ipsam animus est. Verum tanta
sententiarum varietas, copiaque tam de-
lectabilis assurgit, ut unde incipiendum,
quid præ reliquis eligendum, ac ubi tan-
dem finiendum sit, non possumus non
dubitare. Ne tamen nobis usu veniat,
quod illi olim apud Theocritum Ligna-
tori, qui in latissimam aliquando sylvam
delatus, præ nimia omnium cupidine
nihil legebat: ordine utendum. Nam
celebris hujus vaticinii difficultas, tam
veterum quam recentiorum mentem in
varias partes distraxerat; quorum placi-
ta omnia si excerpere vellemus, certe
justum volumen conscribere necesse es-
set, quod tamen instituto meo & imbe-
cillitati impossibile videtur factu. Potissi-
ma ergo judicia de hoc vaticinio in apri-
cum proferemus, brevesq; examē subjicie-
mus, ac deinde textui & scopo Prophetæ
convenientiori sententiæ accedemus.

§. IV.

Mihi occurrunt primo Judæorum sen-
tentiæ de *Gog & Magog*, & hujus
bel-

belli exitu, qui aliis propugnaculis privati, quibus assertionem illam valde detestabilem, dudumque explosam ac refutatam, scilicet *Messiam nondum venisse*, tueri ac defendere student, ad vaticinium hoc confugiunt, existimantes hujus vaticinii expositione suam fulcire positionem, de carnali liberatione & reductione ab exilio per Messiam, se posse absque omni discrimine. Duos igitur sibi imaginantur adversarios in hoc bello, nimirum Edom & Ismaël. per Edom intelligunt Christianos, quos falso dicuntur Esavi filios, quia cognomine Esavi dicuntur filii Edom; & Imperium Romanum regnum Edom vociferantur, quare in secretioribus libris blasphemè docent, *animam Esavi migrasse in corpus Christi, adeo ut Christus impietate similis fuerit Esavo, ac proinde meritis qui vocaretur Esau, & sectatores ejus Esavite*; Teste Clariss: Buxtorfio synag: Jud: cap. 5. p. m. 156. Per Ismaël autem Turcas indicari volunt. Hinc jam aliæ gentes in plaga orientali

tali habitantes, in hoc bello a Prophe-
 ta nominatæ, auxilium ferent; inter
 quos Gog primarius princeps. Rabbi
 Kimchi, qui floruit sub finem seculi 12.
 post Nat: Christi, eo nimirum tem-
 pore, *Quo sub Balduino IV. (Regum Je-
 rosolymitanorum ultimo & septimo) Christi-
 ani rerum potiebantur in oriente,* ut in
 Hulf: Theol: Jud: legimus, putabat Chri-
 stianorum prælia cum Barbaris bellorum
 Gog & Magog, Messiaëque adventus, esse
 præcursoria; sperabat quoque tam cito
 Messiam eorum venturum, ut Christia-
 nos Jerosolymæ cum idolis suis adhuc
 hærentes offendere posset. Rabbi vero
 Abravanel, Kimchio 280 fere annis po-
 sterior, bellum hoc quoad suas circum-
 stantias & causas describit. *Futurum ar-
 bitratur ultimis captivitatis seu exilii tempo-
 ribus populi Judaici, Christianos, aut Edu-
 maos, expeditionem Hierosolymitanam susce-
 pturos magno conatu & totis viribus, pro re-
 cuperanda terra sancta, debellatis Aegyptiis,
 Arabibus, & aliis adjacentibus populis. Fa-
 ma autem divulgata hujus expeditionis,*

*cas omnes orientales populos convocatu-
 ra Edumæos seu Christianos, ad vindicandam
 cladem & necem suorum in Ægypto ac terra
 sancta commissam, sanctuarii quoque Jeroso-
 lymitani recuperandi gratia; quod sanctua-
 rium apud ipsos Ismaëlitas seu Muhammeda-
 nos summa reverentia, velut locum summe
 sanctitatis & portam cæli, eoli existimat;
 Teste Celeb. Varenio in Com: in Esaj.
 Hanc vero præcipuam causam esse belli
 Turcici contra Christianos, scilicet, ut
 iterum a Christianorum potestate san-
 ctuarium illud eripiant & recuperent;
 & tunc horribilem cladem Ismaëlitas
 i. e. Turcas, & Christianos seu Edu-
 mæos, in terra sancta experiri, ceu im-
 pietatis, illusionis, crudelitatisque pœ-
 nas; atque hanc ultionem specialiter
 Ezekelem innuere, magis autem Turcis
 horribilem ac terribilem, sub titulo Gog
 & Magog.*

§. V.

Hanc opinionem, nimirum bellum
 Gog & Magog incidere in tempo-
 ra Judaicæ redemptionis, & Prophetæ
 vati-

vaticinium eo esse referendum, apud veteres Talmudicos adeo invaluisse, ut tere in proverbium abierit, licet nihil certi de Gog & Magog istiusque belli circumstantiis possent tradere, nec recentiores discrepare inter se hac in re; testatur cit. Hulsius Theol. Judai p. 2. lib. x. pag. 504. Verum cum hic error incalceret in cerebris succedentium Talmudicis, indulgeri cœptum figmento: in bello hoc Gog & Magog immanissimum hostem & Ducem Edomæorum, nomine Armillum, Romæ ex statua marmorea miraculoso prorsus modo procreandum, & cum Messia Ben Joseph congressurum fore; hunc autem Armillum, seu potius monstrum hoc, fingunt esse quadratum, tot cubitos in longitudine quot latitudine habens. Horrendum sane spectaculum! Non sunt contenti his, sed ulterius nugantur, præcipue de modo revelationis Messia eorum, quibus non sufficit unus, sed duos expectant Messias, de priori sic scribit auctor

libri aperte יבא אבקת רוכל ar
 משיח בן יוסף ויקבץ הגלות ואחריו יהו
 ג. מלחמות גוג ומגוג i. e. *Dicunt Rabbini
 nostri felicitis memoria, quod paulo ante bella
 Gog & Magog venturus sit Messias filius Jo-
 seph, & congregaturus captivitatem s. depor-
 tatum nostram multitudinem.* De postero
 ri Raschi ad Jes. 24. 18. sic nugatur
 הנמלט מהרב משיח בן יוסף ופול אל הרב
 משיח בן דוד והנמלט משם ולכד במלחמות
 ג. i. e. *Qui evadet gladium Messie
 filii Joseph, incidet in gladium Messie filii Da-
 vid, & evasurus inde illaqueabitur bellis Gog
 & Magog, interprete D. Varenio.* Ita &
 Targum post Talmud. satis aperte ac
 clare duorum Messiarum mentionem
 facit in Cantic. 4. v. 5. explicans *duo ube-
 ra similia duobus hinnulis, gemellis caprea,
 pascentibus inter lilia,* per duos Messias.
 תרו פרוקיד דעתודן, ומשיח בר אפרים
 למפרקיד משיח בר דוד ומשיח בר אפרים
 i. e. *duo Redemptores
 sui futuri, Messias filius David, & Messias
 filius Joseph, similes erunt Mosi & Abaroni, &c.*
 Post

Post cladem vero & fata Messiaë Ben Joseph, cum ducentis millibus hominum cæsis, Messias Ben David congregaturus est omnem suum exercitum, ad novum prælium, Messiaë Ben Joseph funestum, ineundum; & tunc Messias Ben David ultionem sumturus est, & finem bellis Gog & Magog impositurus. Hæc omnia, ex sententia Rabbinorum, finem mundi & judicium universale mortuorum, præcessura sunt. Ultimo assignant etiam certum anni tempus Gogo fatale, nimirum id anni tempus, quo festum Tabernaculorum celebrant, dum se liberandos & in terram suam reducendos esse credunt; teste Buxtorf. Synag. Jud. pag. m. 326.

§. VI.

Verum conjecturæ erroneæ, & rati-
nario temporum male applicato, Rab-
binorum hæc arcana superstruuntur. Abs-
que fundamento per Edom Christianos
intelligunt, cum (α) altum silentium sit
de Edom his capitibus apud Prophetam,

in quibus describitur hoc bellum; nec per Edom Christianos intelligi in S. scriptura arbitramur. Nam si (β) nomen Edom examinemus, tum notat *rufum*; quod cognomen Esau impositum, sive eam ob causam quod rufus natus erat Gen. 25: v. 25. sive quod rediens ex agro fessus inhiabat vehementer iusculo rufo à fratre cocto, ac ei primogenituram suam rufo isto iusculo vendebat. Esau Edom vocatur & pater Edomæorū multoties cap: 36. Gen. ubi genealogia posterorum ejus recensetur. jam vero Esau post reditum Jacobi Fratris ē Mesopotamia, & cum utriusque posteritas nimium excresceret, adeo ut una regio eos non caperet, demigravit ē terra Canaan cum familiis suis, sedesque suas fixit in terra cognationis uxoris suæ Oholibamæ, in montanis Seir. Erat autem Oholibama neptis Zibeon Hevitæ uti patet ibidem v: 2, qui Zibeon Hevita filius Seir Horitæ v. 20. nuncupatur; *U hic Zibeon occupat terram Seir, ad plagam meridionalem terre sanctæ, prope mare mortuum, in via qua Israëlitis ex Ægypto re-*

vertentibus per desertum Zin, ad possidendam terram promissionis, transeundum erat, uti habet Hulsius; eamque regionem, a primis incolis ac fundatoribus ejus, nomine Seir appellatam fuisse clare patet. Postquam vero posterii Esavi eo tempore quo Itraelitæ in Ægypto hærebant, pulsus inde Horitis Deut. 2. v. 12. Illam terram occupassent, ea regio Edom vel Idumæa vocata est. Europæi (γ) originem ducunt a Japheto filio Noachi, quod omnes fere Historiographi asserunt, Esau autem & posteritas ejus a Sem; nec probare possunt Rabbini, Europæos esse ex posteris Esavi seu Edom, sed tantum modo per invidiam & sine fundamento somniant: Edumæos dominationem in occidentem extendisse, colonias suas longe lateque dilatasse, Italiam sibi subegisse, Romam ac Romanum imperium fundasse. Ipse Rabbi Isaac Abarbanel fatetur, cit. Hulsio, *Europæos esse ex posteris Japheti, & concedit Fanum fuisse primum & antiquissimum Regem Italiae, ac ex Fani posteris incolas primos Italiae.* Rabbi Moses filius Nachman

man obiicit: *omnes Europæos recte ac merito Edumæis accenseri, licet non ex posteris Esau sint, cum eorum fidem susceperint, nimirum Christianam.* ast falso. Nos dicimus: Europæos seu Christianos proprie dici Edumæos posse, nec ratione *loci*, cum Regio Idumæa sit in Asia, longe distans ab Europa; nec ratione *gentis*, cum Edomæi sint ex posteris Semi, ut modo demonstratum est, Europæi e contra ex generatione Japheti, & speciatim ipsius nepotis Citti, uti communis sententia est; nec ultimo ratione *religionis*, quia Edomæi semper abominationibus Cananæorum adhæserunt, quas Christiani nunquam imitati sunt.

§. VII.

Rabbi Kimchi in sua superstitione valde deceptus; per tot enim secula terra sancta a Barbaris occupata fuerat, nondum tamen Messias eorum reuelatus, qui quidem tam cito venturus erat, secundum mentem ac conjecturam ipsius, ut adhuc Christianos cum idolis suis

Jerofolymis deprehenderet & a sordibus Christianorum locum hunc repurgaret. Rabbi Abarbanel, magni auctoritatis apud suos, inde occasionem nactus est, fabulandi de *Gog & Magog*, ac expeditione Christianorum ad plagas orientales; quod ætate sua videret ipsam Christianorum Constantinopolin expugnatam, ac occupatam a Turcis, nec ignorans grande Christianorum ac Muhammedanorum, jam inde a pluribus seculis, odium in negotio religionis, enata inde horrida bella, terribiles expeditiones in loca olim sacra, prælia, cædes & expugnationes Urbium. Vix autem fieri posse ut aliquando Christiani communi bello sic invadant Turcas, pro recuperanda terra sancta, cenlet Clar. D. Varenus in Corn; in Esaj. Orat. XVII. conclus. 19. Magno præterea Christianorum sanguine istæ expeditiones constiterunt, etsi insignes quædam ac triumphales Christianis fuisse non negemus; longe tamen plures infelices ac cruentas. Deinde Propbeta ne verbulo quidem mentionem facit de

duorum hostium Strage, sed tantum modo, quod Gog illaturus bellum; eoque minus de duce illo magno ac horribili Christianorum *Armillo*, quæ potius mera Judæorum ac Rabbinorum phantasmata, ac in cerebris errorum turbine motis enata figmenta esse credimus. Nam si olim Israëlitæ ex paveſcebant ad conſpectum Goliathi, cujus altitudo tantum erat lex cubitorum & palmi i Sam. 17. 4. mirum ſi jam non exanimes plane in terram concidant, viſo monſtro tam *deformi & immani, cujus altitudo erit XII. cubitorum & totidem latitudo, inter utrumque oculum ejus Spithamæ ſpatium, oculis profundis rutilantibusque, capillus capitis ejus ſicut color auri, planta pedum virides duosque habens vertices*, uti eum auctor libri אבקה כלל describit interprete Hulſio. Ob convenientiam forſan hoc nugantur Rab-
 bini, ut quanto dignior ac potentior Meſſias Ben David Rege Davide futurus, tanto etiam terribilius monſtrum ab eo debellandum Goliatho, quem Rex David pedibus ſuis ſubjecit. Idem Au-
 stor

Etor Armillum hunc AntiChristum ap-
 pellari scribit ארמילוס השטן זה שדמומות
 אנטוקרישותוס קורן i. e. *Armillus*
qui adversarius erit & gentes illum vocabunt
AntiChristum. Et paucis interjectis; *Hic*
ad impios accedet & ipsis dicet, Messias ego
sum, ego sum, DEUS vester, qui statim in
iplum credent & regem sibi constituent - - - *di-*
cetque filiis Esau h. e. Christianis adferte
mihic huc legem meam quam dedi; qui librum
precum suarum ipsi tradent, & tum dicet ipsis:
hec est veritas quam vobis tradidi. Hæc
 convenire aliquo modo Pontifici Roma-
 no videntur; probe enim noverunt Rab-
 bini, subque Pontificis Romani Epilco-
 patu regna terrasq; Christianorum præ-
 cipuas viderunt: persuaserunt igitur sibi
 ipsum Pontificem Romanum, quem no-
 mine *Armilli* indicare voluerunt, hujus
Gogi belli ducem, ipsamque Romam &
 Italiam gentem in hoc bello præcipuam
 fore. Fabulam de *Armillo* diu viguisse
 apud Judæos inde constare testatur
 Clariss. Hulsius, quod cum Judæi ro-
 gentur unde hauserunt hanc Historiam

de Armillo, tum respondent: prodigium hoc Messie adventum præcessurum, olim a Michaële Archangelo Zorobabeli revelatum fuisse, qui populum Judaicum reduxit e captivitate Babylonica.

§. VIII.

Audivimus supra Rabbinos multa afferre, præcipue quo modo Messias eorum se revelaturus in hoc bello, & quomodo Messias Ben Joseph in prælio Gogitico occideretur, & e contra Gog cum asseclis suis a Messia Ben David cum numerosissimo exercitu profterneretur. Verum de hilce nugis ac fabulis Judæorum (1) ne apex quidem habetur in vaticinio Ezekelis. (2) Judæi talem Messiam patribus suis promissum esse nunquam probabunt, qui scilicet gladio, arcu, hastis, equis & equitibus ineat prælia; cum spiritu oris sui & virtute diuina hostes superaturus sit uti patet Esaj II. 4. Hos I. 7. Zach. 9. 10. & per plurimis aliis scripturæ S. locis. (3) Messias pauper futurus erat Zach. 9. paupertatem autem Duci triumphanti & Regi terreno compete-
re

re quis dicet. (4) Messias affligendus valde Eſaj. 53. ergo ejus dignitas non conſiſtit in externo ſplendore regni terreni, ſive *παρὰ τῆς ἡσυχίας* Luc. 17. 20. (5) Meſſiæ contemptus & abjectio, non ſunt proprietates regiæ dignitatis, & Ducis militaris, victoricia arma gerentis in hac terra. (6) Gladio, crudelitate ac more Tyrannorum, Meſſias non erat gentes domiturus, ſed lenitate & humanitate, multo minus vim alicui illaturus, ut ſolent Duces hoſtibus, & quemadmodum Rabbini ſuos Meſſias facere fabulantur. (7) De gemino Meſſia Scriptura Sacra adeo tacet, ut ne minimū quidem de eis habeat. (8) Ipsi Rabbini veteres veri conſcientia impulſi, tempora adventus Meſſiæ præteriſſe agnovèrunt; maxima etiamnum hodie pars credit, revera Meſſiam natum eſſe, ſed propter Judæorum peccata & impœnitentem vitam, nondum revelatum. vid. Hoornbeck. *תשובה ודור* Hull. Theol. Judai. D. Maii Synopſis Theol. Jud. *וכו* ubinam tamdiu lateat, incertum eſt ipsis. (9) Rabbini plurimi,

cum Sacram Scripturam exponunt, literæ etiam contra intentionem Spiritus S. inhærent, præcipuumque eorum studium est, ut in pervertendo & detorquendo Scripturarum sensu ingenii suæ vires experiantur, agnoscentes in Messia duntaxat statum gloriæ & felicitatis non vero statum humilitatis; inde ergo necesse ducunt duos Messias esse expectandos, alterum morti obnoxium, alterum gloriosum. Cetera, cum paucis argumenti vim habeant, præter argutias Rabbinicas, brevitatis causa præterimus, cum & longius ab instituto nostro discedant.

§. IX.

E Synagoga Judæorum ad Templum & Scholas Christianorum jam transiit, tum paremus, periculum facturi, nunquam illinc doctiores, & voti compotes facturi reverti queamus, vel recedere ab eorum limine onustiores, quod bono cum DEO eventum probare credimus. Perlustranda igitur imprimis sententia illorum

quibus bellum Gog & Magog placet ad
finem vel periodum mille annorum, post
tata AntiChristi, deducere; quam sen-
tentiam solido fundamento carere, &
dudum tanquam errorem, ab Ortho-
doxis explosam esse, quis non dicit, nec
sine causa. Nam (N) Vates Divinus ter-
minum illum non ponit. Nec (2) Anti-
Christi aut mille annorum mentionem
facit. (3) Agit Propheta his capp. non
certe de aureis seculis, sed terrestri bel-
lo, per agmina ex Persis, Æthiopibus,
Putæis, ac similibus collecta. Sunt &
quidam, qui cum Judæis per Gog &
Magog imperium Romanum indicare
volunt; quam opinionem nobis non ar-
ridere supra innuimus, & Prücknerus
hoc figmentum ipsis Judæis tribuit, &
quidem recte, quia (a) Romani tan-
tam cladem nunquam passi sunt in ter-
ra sancta, quanta prædicatur Gogi ab
Ezekele cap. 39. (b) Et hoc eo minus
verisimile est, cum Romani nunquam
habuerint grande agmen, à Persis, Æthio-
pibus, Putæis, Gomer, domo Thogar-
mæ

mæ, & aliis qui recensentur inter copias Gogi. (c) Romani ex Judæorum desiderio fuerunt illorum amici ac fœderati, uti patet 1. Maccab. 8. e contra Gog hostis crudelis, & vastator tremebundus terræ sanctæ Ezek. 38. (d) Ante Judæorum perpetuum exilium terra Canaan purganda erat à copiis & exercitu Gog; ratio hæc est: quod DEUS, tempore vastationis Gogi, *montes Israël* adhuc suorum montium nomine nuncupat, & per tantam ruinam Gogi, se factum in Israëlè Jehovam esse, demonstrare voluit. Hodie autem status politicus populi Judaici penitus oppressus, funditus everlus, ac radicitus extirpatus est.

§. X.

B. Ambrosius opinatur Cap: ult. de Fide teste D. Hoë in Com: in Apocal. Gog esse Gothos, qui per plurimas regiones ac provincias populi Romani vastarunt. D. Gesnerus quoque erudite examinat sententiam B. Ambrosii cum sic scribit: *Ambrosius qui sub Theodosio & Gra-*

tiano circa annum Ch. 355. Mediolanensium fuit
 Episcopus, vaticinium Gog & Magog ad sua re-
 fert tempora. Cum enim eo tempore Gothi fi-
 nes Romani imperii invaderent, & Italiā
 quoque quibusdam in locis vastarent; Epi-
 scopus Mediolanensis Gratianum Imperatorem ad
 expeditionem contra gentem Barbaram ita
 cohortatus est lib. 2. de Fide Cap. ult. Neque
 vero te, inquit, Imperator pluribus tenere de-
 beo, bello intentum & victricia de Barbaris
 tropæa Meditantem. Progredere plane scuto fi-
 dei septus, & gladium spiritus habens, progre-
 dere ad victoriam superioribus promissam tem-
 poribus & Divinis oraculis Prophetatam, nam-
 que & futuram nostram depopulationem &
 bella Gotthorum Ezekel illo jam tempore Pro-
 phetavit. Gog iste Gothus est, quem jam vide-
 mus exisse, de quo promittitur nobis victoria.
 hæc B. Gesnerus. Sunt & alii, qui ob no-
 minum convenientiam idem statuunt, sed
 vacillanti si dicere ausim fundamento;
 cum (a) sola vastatio non evincit per Gog
 Gothos notari. (β) Plures notæ ac cha-
 racteres a vate recententur, & Gogo tri-
 buuntur, quos minime gentium Gothis

convenire deprehendimus. (γ) Nulla verborum vel nominum Gog & Gothorū affinitas est; ᾗ enim in ῥ mutari non est solenne aut familiare. Clariss. Loccenius Antiq. Sueogoth. Lib. 1. cap. 1. Gothos deducit a Getis, quod & veri simile, non vero a Gog & Magog, ostenditque per plurimis rationibus Gothos & Getas unā eandemq; gentem esse apud Profanos auctores. (δ) Dux Gothorum princeps & Caput Meischech & Tubal minime fuit, ut Gog Propheticus. (ε) Gothorum turmæ ac copiæ non a Persis, Æthiopibus, & similibus populis, qui enumerantur a Propheta, constiterunt. (ζ) Gothi depopulabantur & vastabant Germaniam, Italiam, aliasque Europæas regiones; nunquam autem ad terram Canaan pervererunt, quam tamen Gog Propheticus infestare debuit. (η) B. Hieronymus de hac opinione dubitat, dicens: *utrum verum sit nec ne exitus prælii docebit*; quod & sane docuit. Non aliter Proclus, Episcopus Constantinopolitanus, Prophetiam hanc Ezekelis tempore Theodosii Imperatoris

statuebat esse impletam, ut narrat Meritiss. D. D. Hoë L. cit. his verbis: *Etsi non negamus ita posse vaticinium exponi, ea videlicet docendi ratione, qua alioquin ea que narrantur de prateritis, vel que pronunciantur de futuris, ab hypothesis transferimus ad thesim, singularia ad universales doctrinae locos, siquidem eadem res, mutatis temporibus, personis, locis, sub inde recurrunt. Tamen si tropologias & allegorias sectemur, quorum queso fieret mentio plage septentrionalis, unde predator iste exercitus erumpet? quorum clypei, acinaces, arcus, tela, gladii, & reliqua ejus generis arma corporalia, que etiam septenni igni alendo materiam suppeditatura sunt, producerentur? & quid deniq; auxiliares copie, Persarum, Æthiopum, Lybicorum, sibi vellent; quid pestis, fulmina, cades, quibus hostes populi DEI perimuntur, tandemque in valle Geh Hamon Magogi sepeliuntur.*

§. XI:

Sunt & quidam, qui, omissa sensu literalis, mystice Hereticos intelligunt. Gog ajunt, quod Hebræis est *sectum*, *barestarchas*

significare, qui instar tecti elati sunt ac superbi; *Magog* vero, quod interpretantur *de tecto*, eos, qui hæresiarcharum fidem amplectuntur, eisque subjecti sunt ut ædificium suo tecto. Verum tutius arbitramur sequi dictum Theodor. dicentis: *debemus ea quæ scripta sunt pro ut scripta sunt amplecti.* Præterea Gog, depictus a Vate quoad suas notas & Characteres, miles est: hæreticus vero quatenus est hæreticus non est proprie miles, qui semper cogitat de præda & direptione per agmina clypeata, scutata, gladiosq; tractantia ut Gog Ezek. 38. 4. 12. Deinde Gog affligere debuit Judæos seu populum reducem. D. Calovius ad hunc locum erudite: *nimis manifestam est, describi certum regnum & certos populos, quorum nomina, provincias & situm expressit Spiritus sanctus, neque in tam operosa populorum, à nominibus gentilibus, & patronymicis descriptione illa omnia allegorice exponi possunt, nisi vim textui insignem facere velimus.* Confinis huic sententiæ est illorum, qui *Diabolum* nomine Gog designari volunt, qui
in.

instar magni tecti, i. e. magnæ domus in qua habitant omnes mali; per *Magog* autem exercitum *AntiChristi*, ex totius orbis nationibus collectum. quæ sententia eruditis non sapit. (1) Quia Diabolus in Sacro codice non appellatur Gog. (2) Diabolus spiritus est; Gogi vero caro a feris & avibus comedenda erat. (3) Gog prosternendus erat gladio; spiritus autem infernalis enle infligi nequit. (4) Gog sepeliendus ac interficiendus erat; quorum Diabolus expers est.

§. XII.

Alii asserunt vaticinium impletum fuisse, statim post solutam captivitatem, cum Reges populi que adjacentes valde infestabant populum reversum, vi & dolis machinantes ejus oppressionem. Hoc sensu capiunt verba Prophetæ, quibus vaticinatur Gogi irruptionem fieri debere, cum *Judeorum urbes adhuc sine valvis, muris, ac vestibus essent* Ezek. 38. II. Talis autem facies urbium statim post reditum fuit; cum etiam *populus redu-*

Etus erat a gladio, ac à servitute in liber-
tatem vindicatus. Verum Esdras, Ne-
hemias, alique Prophetæ silentii velo
hoc involvunt, quod nunquam fecissent,
si Gogi vastatio atate eorum contigisset,
sed potius machinationes ac conatus
ejus crebro annotassent. Potentia quo-
que Persarum ea tempestate ad omnes
ferè angulos Asiæ se extendebat, pluri-
mæque regiones seu gentes, Gog auxi-
lia ferentes, sub potestatem Persarum
redactæ fuerunt; quomodo ergo Gog
tunc temporis ad tantum potentiæ fa-
stigium emergere potuisset. Nec Mo-
narchæ Persarum Judæos, quos liberta-
te donaverant, tanta injuria, tantaque
calamitate affici permisissent, sed luppe-
tias ipsis tulissent. Deinde Gog venturus
erat ad diripiendum, prædandum, auferendum
merces, abigendum pecora, & deportandum
aurum argentumve Ezek. 38.12.13. Quibus
omnibus carebat populus redux. Ulterius
sciendum est verborum Prophetæ; Ju-
dxos habitaturos sinemuris, sine veste, ac sine
valvis Gogi tempore; huic esse sensum

Judæos parum æstimaturos, mœnia, vectes, & valvas, tantum modo secure ac tranquille habitaturos; talis jam tranquillitas & securitas minime Judæis tribui potest, statim post solutam captivitatem Babyloniam; nec verba Prophetæ absolute sumenda sunt, sed secundum quid, coll. Exod. 9. 25. cum cap. 10. 5. videlicet, si status Judæorum, post vincula Babelica, cum statu ante illa comparetur, tum facile quivis colligere potest, tantam copiam civitatum vel urbium munitarum in Palæstina non fore, quanta ante ea fuit; nec adeo munitæ futuræ erant postea quam ante ea fuerunt. Denique, quod *Gog debuit affligere populum a gladio reversum, & pristinas ades occupantem*, nec valet: cum Propheta nec expresse dicat, Gog oppugnaturum ac vexaturum illum ipsum populum, qui in terram Canaan demigravit e Babylonia, sed posteros eorum; nam dicit: *post dies multos* v. 8. cap. 38. h. e. post multos annos, quia restauratio templi & reipublicæ præcedere debuit, quod &

pri-

primum factum fuisse, ex libris Esdræ ac Nehemiæ clare patet.

§. XIII.

Nonnulli vaticinii complementum quæerunt in Alexandro Magno, illumque nomine *Gog* a Vate Divino depictum esse existimant, & quidem eam ob causam, quod quidam veterum scriptorum Macedoniam nomine terræ *Magog* appellatam asseruere. Verum ad Alexandrum Magnum præsens vaticinium referri nequit, ob rationes sequentes. (1) Exercitus Alexandri Magni, cum appulit ad oras Palæstinæ non à gentibus, quarum Propheta mentionem facit, constabat, ex quibus tamen agmen *Gog* collectum debuit esse. (2) Alexander Magnus nullam vastationem intulit incolis terræ sanctæ, ut *Gog* facturus erat; sed contra ea, teste Joseph Antiq. Jud. *pristinam libertatem Judæorum stabilivit, ac munera sacrificiaque Summo Numini obtulit, cum Pontifex Jaddus ipsi Pontificali ornatu indutus occurrisset.* (3)

Alexan

Alexander Magnus tantam stragem passus est nunquam, quantam Gog Propheticus subire debuit. (4.) In montibus Israelis Alexander Magnus cum nemine armis disceptavit. (5) Nec tanta scutorum, clypeorum, arcuum, sagittariorum, ac hastarum series legitur excussa e manibus copiarum Alexandri Magni, quanta e manibus Gogi Ezek. 39. 9. (6) Alexandri Magni exercitus Cœlitus igne ac sulphure, grandinibus ac tonitru perditus non est, ut turmæ Gogi. (7) Alexandrum Magnum sepultum esse in Ægypto testantur Curtius & Justinus, Gog autem cum asseclis tumulto mandandus erat a viris Israëlis, in valle multitudinis Gog seu Hamona. (8) Non concedunt Geographi Macedoniam appellari *Magog*; & apud Danielelem Alexander Magnus vocatur Rex Javan.

§. XIV.

Alii ob affinitatem ac convenientiam nominis *Meschech* cum *Muscovita*, quod etiam *Muscovitæ* versus aquilonem

E

nem

nem sedem collocarunt, unde Gog terram promissionis seu montes Israël invadurus ac oppugnaturus erat, Muscovitas hos sive Russos Gog Propheticum esse contendunt. Fatendum certe hisce calamitosis ac luctuosis temporibus, multa imo perplurima Muscovitis competere, quæ a Vate Divino inter Gogi notas ac characteres enumerantur. Experientia enim prohi dolor! quotidiana luculentum satis testimonium perhibet, quomodo patria nostra carissima per tot annos jam afflicta & depopulata, regiones quædam finitimæ funditus everse, soloque æquatæ, incolæ in captivitatem abducti, ac mancipiorum instar contra jus naturæ & gentium tractati, hodieque tractantur. Num vero Muscovitæ Gog Propheticus directe ac proprie sint dubitamus. Licet (1) concedere debeamus ex posteris Meschech seu Moschi forte Muscovitas esse, quod aliis inquirendum relinquimus, convenientiamq; nominum; tamen per Meschech heic loci Prophetam Muscovitas, seu Muscoviam

intelligere non concedi potest, cum con-
 nexio textus hoc improbet, ubi Gog
Princeps Primarius terræ Magog, Meschech,
& Tubal semper audit, quarum regio-
 num sive gentium principem *Magnum*
Ducem Muscoviæ non possumus dicere.
 (2) Clariss. Hekelius in notis ad Clu-
 veri Geographiam scribit, asseritq; Mosco-
 viam antiquitus Russiam appellatam fu-
 isse, ac ferme tertio ab hinc seculo, ab
 arce & flumine Mosqua, ceptum esse
 tribui nomen Muscoviæ. (3) Meschech
 seu Mosci sunt Populi Asiatici, Mosco-
 vitæ vero Europæi, teste Clariss. Bochar-
 to in Phaleg, & Cluvero in Geographia.
 (4) Propheta per Meschech indicat re-
 gionem illam seu gentem, quæ antiqui-
 tus Meschech à primo forte incola nun-
 cupata fuerat; *quam præter Moschicam pro-*
prie dictam, quicquid est montium a Phast
usque ad Pontum Cappadocicum occupasse, vi-
 ri Eruditi opinantur, vid. cit. Bochart.
 (5) Moscovitæ nunquam terræ Israël
 bellum intulerant, eoque minus ibi fra-
 gem passi sunt, ac tumulto mandati. (6)

Jeremias cap. 1. 13. & cap. 13. 20. Baby-
loniam nominat terram יָבֵז seu *aquila-*
nis, quæ tamen versus orientem a terra
sancta erat.

MEMBR. SECUNDUM

§. I.

IN tanta varietate sententiarum,
quæ aliæ aliis probabiliore vi-
dentur, multum luminis afferri
existimo; si nomina præcipua gentium
seu regionum, a Vate Divino recensita,
simpliciter, pleniorum ab eruditis expe-
ctans informationem, examinem, sedes-
que harum gentium investigem: Si-
quidem Propheta licet non expresse se
explicit; verborum tamen connexionem
ac circumstantiis scopum suum indicare
videtur. Cum autem supra Membr. 1.

§. II. *Gog* dixerim esse principem seu Regem
terrae Magog; terra illa vel regio nobis
nunc inquirenda erit, in qua mundi par-
te latitet. Per *Magog* Cœlesyriam intel-
ligendam esse rationes sequentes sugge-
runt.

runt. (1) Metropolin Cœleſyriæ appellatam ab incolis *Magog* ab exteris vero *Hierapolin*, teſtatur Plinius citante Bochar. in Phal. (2) *Omnes fere Geographi antiſſimi ſtatuunt oppidum quoddam fuiſſe in Syria, nomine Gygarta, pro eo quod eſt Gogkarta i. e. Gogi urbs Syro vocabulo; ut ſcribit Junius h. l. & facile oſtendi poſſet, ſi nobis ad manus eſſent Hiſtorici & Geographi antiqui, ſcilicet: Megathenes Perſa, Strabo, Pomponius Mela, Solinus, aliique.* (3) Non eſt veriſimile, Magogum veniſſe aliunde e terra Magog, & illam urbem ædificari, uti non nullis placet; Verum potius, quod & veritati conſentaneum, iplum Magogum iſto loco habitari, qui à poſteris nomine fundatoris primique incolæ ſic nuncupatus. (4) Si Tubal Cappadociam, Meſchech Iberiam cum Memb. I. §. XIV. memoratis incolebant, teſte Clariff. Bocharto in Phaleg. & D. Cluvero in Geographia; quæ neceſſitas cogebat Magogum peregrinas ac longiores oras petere? non anguſtia loci, quia tum tempo-

ris, nondum adeo genus humanum propagatum erat: Non bella, nam Sacer Codex Nimrodum asserit primum bella gessisse, qui in Assyria habitabat. Absq̄ dubio igitur Magog Cœlesyriam occupaverat, cum & regio ista confinis erat Armeniæ, ubi Arca substiterat, & Cappadociæ, ubi frater ejus Tubal sedem fixerat. Non tamen negandum, ex posteris Magog Scythas quoque ac Turcas provenisse; partim, quia *גוגי מונטניום* *Gogi munitium* est mons Caucasus dicente Bocharto; & *Gogarene* Iberiæ pars: partim etiam, quod in Sultanorum genealogia *Gog* occurrat, ut observavit D. D. Calov. Bib. Ill. ex Gesnero h. l. Hac de causa Spiritui Sancto quoque placuit, sine dubio, in descriptione hostium, utriusque fœderis Ecclesiam afflicturorum, tale generale nomen adhibere, quo neuter excluderetur. Minime igitur per *Magog* indicatur Turcarum gens *indirecte* & *Metonymice*, quia in exercitu ejus etiam fuere Turcæ, ut vult nonnemo; sed directe, sicut typus suum antitypum significare solet.

§. II.

TERRA Magog investigata, restat ut paucis de ipso Gog verba faciamus. Gog significare Regem seu principem terræ Magog ex contextu patet; Magog vero gentem seu regionem cujus Rex Gog erat. *Parum enim refert* ait Clariss. Hulsius in Theol. Judaic. *Utrum Rex à regione vel gente, aut regio vel gens à Rege, literula aliqua sive addita sive abditâ, nomen acceperit.* Dicimus Gog esse Regem non unicum tantum, sed successive unum, rationeque ætatum ac temporum varium Conf: supra §. II. Cum autem ex toto contextu Ezekelis patere, ubi Israëlem respicit, non qualis ille hodie est, sed qualis tum temporis erat, in solatium populi qui in captivitate Babylonica morabatur, hunc Prophetam vaticinatum de hostium istorum temporum vastatione, atque sic non sollicitum fuisse (unice) de bello in fine mundi demum gerendo, testetur Clariss. Hulsius Theol. Jud. Lib. 1. part. 2. pag. 513. Præcell. D. Calovius etiam in Prolegom. ad Ezekelem, *sexturn*
solat.

solatium populi nominet cladem Gogi in montibus (solo) Israël: Sane Gog Propheticus una cum copiis delendus, ac terra Israël purganda erat ante adventum Christi primum. Neque de nihilo est vaticinii duplicatio, ait D. Gebhardus in Tract. contra Rab. Isaac Ben Abraham. Quare opus est, ut ulterius inquiram, quem Propheta proxime h. e. sensu literali per Gog intelligat? Hac in re, præter ipsius Prophetæ textum, succurrunt nobis libri Maccabæorum, in quibus abundans copia illarum rerum, quæ Gog gesturus erat, occurrit, præcipuè in rebus gestis Regum Syriæ. Omnia enim, quæ Vates Divinus Gog tribuerat, gesta sunt à Regibus Syriæ, maxime tamen ab Antiocho Epiphane, ejusque exercitu, ac ducibus; quod & Daniel ominatus fuerat cap. 8: 9. seqq. & 11: 30. seqq.

§. III.

Res gestas Regum Syriæ, cum Ezekielis vaticinio, breviter conferre animus est, ut eo planior evadat assertio nostra de

de Gogo. (N) Gog *invasurus erat terram
 reducens a gladio consequentibus annis v. 8.
 & 16. cap. 38. hoc fecerunt Reges Syriae,
 tum ipsi, tum legati & copiae eorum, aliq̄q̄,
 uti videre est 1 Maccab. 4. & 6. & 10. Nam
 phrasis vers. 16. cap. 38. במחרית הימים
 interdum plus, quam tempus N. Test.
 involvit, modo hoc includatur ut Gen.
 49. 1. Dan. 2. 28. ubi recte B. Lutherus:
 in Rünfftigen Zeiten; & poster: loco ipse
 Angl. *latter Days* i. e. *consequentibus tempo-
 ribus vel diebus.* (D) Gog *accessurus erat,
 cum incole terre sancte absque metu, secu-
 ri, & tranquilli essent cap. 38. 11. Reges
 Syriae aggressi sunt inopinantes, & secu-
 re habitantes, ac imparatos ad resisten-
 dum, 1 Maccab. 1: & 2. cap. 3. Josephus
 Antiq. Jud. memoriae prodit; Judaeos An-
 tiocho Epiphani, quasi pacate venienti, portas
 aperuisse. (A) Gog venire debuit ad *predan-
 dum, ad diripiendum, ad deportandum au-
 rum & argentum, & abigenda pecora; cap. 38:
 12. 13. Hæc omnia latis perspicue Regibus
 Syriae competunt, præsertim Antiocho
 Ephiphani. 1. Maccab. 1: & 2. c. 5. (7) Gog***

vastaturus erat horride, ac magnum timorem metumque incussurus montibus Israël cap. 38. 19. 20. Ita Reges Syriæ ac Asiæ, præcipue tamen Antiochus Epiphanes 1. Macc. 1: cap. 9. 3. & 2. cap. 6. & passim alibi. (7) Gog copiarum multitudine operturus erat terram sanctam, populumque numerofo exercitu oppressurus cap. 38. 9. Antiochus Epiphanes ascendit contra Israëlém turba numerosa, misitque præfectum in civitates Judæ 1. Macab. 1. 30, copias multas collectas ex gentibus cap. 3. 10. castra fortia ibid. quadraginta millia peditum & septem millia equitum, quibus adjuverunt se copiæ Syriæ, & alienigenarum vers. 39. 41. Antiochus Eupator ascendit similis nubi, ad operiendum terram sanctam, cum centum millibus peditum viginti millibus equitum, & triginta duobus Elephantis, cap. 6. 30. & Timotheus congregatis exteris copiis quarum plurimis, & equitibus non paucis, ex Asia collectis, 2. Macc. 10. 24. Cum centum & viginti millibus peditum, quin

quingentis equitibus cap. 2. 20. Misit Rex Demetrius multas copias in terram Judæ, quæ auctæ aliis turmis ex Syria 1. Maccab. 7: 10. 39. quibus profligatis ac fufis, juffit dexterum cornu exercitus fui feftinare in Judæam, & viginti milia peditum ejus, ac duo millia equitum cum Juda Maccabæo prælium commiserunt cap. 9. 1. 4. (1) Muri deftruendi ac evertendi erant a Gog cap. 38. 20. hoc fecerunt Reges Syriæ & Afie in montibus Ifraëlis 1. Maccab. 6. 62. cap. 9. 54. (1) In acie Gogi debuerunt effe equites perfectiffime induti, & pedites clypeati, loricati, galeati Ezek. 38. 4. Talem aciem inftitutam habebant Reges Syriæ ac Afie, ad unguẽ quafi depictam a Propheta. vid. 1. Maccab. 4: 7. cap. 6. 35. 39. & 41. (1) Gog reducendus erat impofitis hamis maxillis ejus, cum omnibus copiis fuis, equis & equitibus, omnibus perfectiffime indutis, cum congregatione magna. Clypeatorum, fcutorum, & omnium tractantium gladios, verf. 4. cap. 38. quid clarius prædici potuit de Regibus Syriæ &

Asiæ, sic retractis cum universis turmis, ad hunc modum aptissime armatis, 1. Macc. 6. 55. seqq. 2. cap. 13: 23. seqq. (10) Gog proditurus erat e terra aquilonis c. 38. 15. Syria reliqua ac Asia, a terra Sancta, aquilonem versus se protendunt, ut ex tabulis Geographicis manifestum est. (11) Gogo Adjuncturi se erant Persæ aliique populi verl. 5. 6. nec Regibus Syriæ hi defuerunt, in affligendis Judæis tempore Maccabæorum, 1. Macc. 3, 31. 41. 52. Cap. II. 38. 2. c. 10. 24. c. 12: 10. II. (12) Jehova Altissimus contra Gog gladium advocaturus erat, in omnibus montibus suis Ezek. 38. 21. quem per Maccabæos advocatum esse in his collibus, sole meridiano clarius patet ex 1. Macc. 3. & seqq. 2. cap. 8. & seqq. (13) *Cum fremitu Gogi gladius unius erit contra alterum, ibid.* (non quidem sicut in castris Midianitarum legimus Jud. 7.) quod factum ac impletum fuisse tempore Maccabæorum, cum in exercitu centum & viginti millia peditum, & quingenti equitum a suis læsi, & gladio- rum mucronibus transfixi, 2 Macc. 12: 22.

Præterea Demetrius sustulit e medio Antiochum & Procuratorem ejus Lysiam 1. Macc. 7. 4. Hunc Demetrium iterum jugulavit Alexander, qui se filium Antiochi nominavit, cui regnum eripuit Ptolomæus Philometor, hocq; cum filia tradidit Demetrii filio natu majori, Demetrio Nicanori, quem regno ejecit frater Antiochus Sedetes, interfectus a Tryphone, rursus expulso & à suis interfecto; ut hæc narrat Melancht. in Chronic. Carionis pag. 143. Atque sic tempore Maccabæorum continua fuere parricidia in familia Regum Syriæ. (D) A manibus Gogi & exercitus ejus excutienda erant arma Ezek. 39: 3. 9. Hoc factum est Apollonio, cujus gladium assumpsit Judas, eoque bellum gessit diebus omnibus 1. Macc. 3. 12. Nicanori & copiis ei commissis. 2. cap: 15: 21. 27. 30. (2) In montibus Israël Gog fati concedere debuit una cum copiis suis Ezek. 39. 4. Occubuit Nicanor & omnia agmina ejus, ut ne unus quidem superfuerit. 1. Maccab. 7: 43. 44. 46. 2. Macc. 15. 27. Timotheus cum fratribus duobus &

20500 peditibus & 600 equitibus, exceptis iis qui cum ipso in Urbe Gazara perierunt ibid. cap. 10: 31. 32. 35. 37. Uti jam taceam de aliis turmis missis a Regibus Syriæ, quæ concilæ, prostratæ, contritæ, & pulsæ sunt omnes; de quibus Libri Maccabæorum copiose satis testantur. (D) Post stragem Gogi Judæi congregarent arma, quæ sufficerent per septennium igni alendo Ezek. 39. 9. 10. Hoc etiam evenit, cum populus multus ac innumerus 1 Maccab. 5: 30. 41. cap. 7. 44. Centum & viginti millia peditum & quingenti equites 2. Maccab. 12: 20. Omnis exercitus Nicanoris, triginta quinque millibus constans, 2 Macc. 15. 27. Abjectis armis se in fugam coniecerunt vel interierunt. Verisimile hic est, quosdam Israëlitas non legnes fuisse ad colligenda arma: (non enim de omnibus plane dicit Vates vel multis) illis quoque suffecisse ad parandum focum per septem annos, ut non opus fuerit ex agro afferre, aut in sylvis cædere ligna, præsertim cum in istis regionibus non

non tanta copia lignorum ad ignem alendum desideretur. Vel est auxetica locutio, Spiritui Sancto usitata in Sacra Scriptura, ad exponendam cladis magnitudinem. Hac ratione illa, quibus depingitur Gog, resplendent in Regibus Syriæ & Asiæ, circa tempora Macchabæorum; Quod si depromeretur aliqua circumstantia, quæ non conveniret Regibus commemoratis, tum existimo: id arguere non tam defectum impletionis in iis, quam historiæ, & accuratæ annotationis rerum gestarum. In typo etiam sæpe pauciora reperies, quam in antitypo. Sicut autem in vaticiniis Prophetarum, bonis temporalibus promissis bona spiritualia, tanquam quæ illorum antitypi sunt, arctè adhærere solent, neque illis solis hujusmodi Prophetiarum sensus unquam exhauritur; ita quoque in hisce Ezekelis Capp. id ipsum quam maxime observandum. Quam magnifica enim sunt illa: *De glorificatione Domini inter omnes gentes cap. 39. 21. De reductione* &

*redemptione toti Israël præstanda vers. 25. De
securitate v. 26. non abscondenda facie vers.
ult. Aliaque plurima, a solis forte Theo-
logis docenda & discenda.*

MEMBR. TERTIUM.

§. I.

 Ntequam manum de tabula, ut
solet dici, revoco, Coronidis lo-
co puto, *Gog nostrum Propheticum*
differre à Gog Apostolico Apoc. 20: 8. Ob
circumstantias quæ diversæ sunt. (a) *Gog Propheticus*
inestare debuit populum
Judaicum ante adventum Christi pri-
mum, postquam reductus esset à capti-
vitate Babylonica in terram sanctam;
Gog Apostolicus vero post periodum mille
annorum Apocalypticam. (B) *Gog Pro-
pheticus* determinate terram sanctam seu
montes Israël oppugnaturus erat; *Gog*
Apostolicus autem non certam aliquam
terram seu regionem Apoc. 20. 9. (γ) Ille scilicet *Propheticus*
Judæos secure vi-
ventes & in pace; Hic Christianos ca-
stra metantes spiritualiter. (δ) Illius

copiæ conſcriptæ erant a Perſis, Æthio-
 pibus, Arabibus, &c. Hujus a genti-
 bus indefinite, degentibus in quatuor an-
 gulis terræ Apoc 20. 8. (1) Ille princeps
 primarius erat Melchechi & Tubalis;
 quorum principem non facit ſuum Gog
 Apoſtolus (2) Gog Propheticus venire
 debuit, cum populi diſtincti adhuc ef-
 ſent nominibus filiorum & nepotum No-
 ach Ezek. 38. 2. hodie autem populis diſ-
 perſis per totum orbem, evanuit illa di-
 ſtinctio, & ſub finem forte mille anno-
 rum Apoc. 20. (3) Sciendum eſt Apoſto-
 lum non de præterito ſed futuro hoſte
 agere, & uti iisdem nominibus, quia
 ille typus hujus fuit, ſcilicet: uti *Gog
 Propheticus* infeſtabat ac opprimebat Ec-
 cleſiam Vet. Teſt.; ita & *Gog Apoſtolicus*
 h. e. ille, qui occupabat ſedes *Gog & Ma-
 gog Propheticæ*, oppugnaret Eccleſiam No-
 vi Teſtamenti, quaſi jure ſucceſſionis.
 (4) Prophetiam de Gogo Ezekelis non
 ita includo limitibus Vet. Teſt. quaſi ex-
 acte omnia a Gog Propheticæ, ante in

carnationem Christi, gesta essent; sed potius quæ in ipso nondum erant implera, postea Gog Apostolicus impleret. Hæc fuere, Candide Lector, quæ de hoc arduo ac difficili argumento proferre potui, in sententia allata citra cujusquam præjudicium acquiescens; æquo non solum animo passurus, ut alii suo sensu abundant, ac amice a nobis dissentiant, sed etiam rationibus fortioribus facile locum daturus, & in his & in aliis rebus assertionem meam nemini obtrudens. Interea semperque rogo per officiose Candidum Lectorem, ut hæc qualiacunq; a me allata in optimam partem interpretari, excusare, ac pallio Caritatis infirmitatem tege-
re dignetur.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς
ἐιρήνη!

